

Paikkatietoverkoston seminaari ja vuosikokous 12.12.2019

Ohjelma

Klo 12.30-13 Ajankohtaiskatsaus / Mari Laakso

Klo 13-13.45 Paikkatietoalusta / Jani Kylmäaho ja Panu Muhli

Klo 13.45-14.30 GeoForum / Kimmo Soukki

Klo 14.30-15 Kahvitauko

klo 15-16 Vuosikokous

Mikä on Paikkatietoverkosto?

Paikkatietoverkosto on kaikille avoin yhteistyöfoorumi, joka kannustaa ja aktivoi paikkatietoalan osapuolia yhteistyöhön. Se jakaa tietoa muun muassa INSPIRE-direktiivin toimeenpanosta, kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin kehittämisestä ja hyödyntämisestä sekä yleisesti paikkatietoalaan liittyvistä aiheista. Verkoston kautta jaetaan myös tietoa INSPIRE-sihteeristön järjestämistä koulutuksista.

Verkostossa on lähes 400 asiantuntijaa yli 100 organisaatiosta. Joukossa on niin paikkatiedon hyödyntäjiä, palvelun- ja tiedontuottajia kuin tutkijoita ja opettajia. Paikkatietoverkoston sihteeristönä toimii INSPIRE-sihteeristö Maanmittauslaitoksesta.

Ajankohtaiskatsaus

Paikkatietopoliittinen selonteko

- Uusi yhteistyöelin; GeoForum-selvitys
- Osoitteet
- Tarkka paikannus
- Lainsäädäntö & muut selonteon toimenpiteet

Uusi PATINE nimitetty

YM:n Rakennetun ympäristön digihanke

Luodaan rakennetun ympäristön valtakunnallinen, digitaalinen rekisteri ja tietoaalusta, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat.

INSPIRE

- Muutokset seurannassa
- INSPIRE-toimeenpanoa tukevat Paikkatietoalustan palvelut/työt

Muutoksia INSPIRE-seurannassa

INSPIRE-seuranta perustuu 15.12.2019 alkaen INSPIRE Geoportaalin tietoihin. Jotta aineistot ja palvelut näkyvät ko. portaalissa, tiedontuottajien tulee huolehtia, että seuraavat asiat olla kunnossa:

- 1) Alueellisen laajuuden ilmaiseva avainsana on lisätty aineistometatietoihin
 - Koko maan kattaville aineistoille tulee valita "Kansallinen" ja pienemmän alueen (kuten esim. kunnan tai maakunnan) kattaville "Alueellinen".
 - Ohje: <https://github.com/Paikkatietohakemisto/Kayttoohje/wiki/Metatietojen-laatiminen-aineistolle> kohta: Muut avainsanat | Alueellinen laajuus -asiasanasto
- 2) Ympäristöraportointiaineistojen osalta INSPIRE priority datasets -avainsana on lisätty
 - Ohje: <https://github.com/Paikkatietohakemisto/Kayttoohje/wiki/Metatietojen-laatiminen-aineistolle> kohta: Muut avainsanat | INSPIRE Priority Datasets -asiasanasto
- 3) Rajapintapalveluiden ja metatietojen väliset linkitykset ovat kunnossa

INSPIRE-yhteentoimivuutta kannattaa testata [INSPIRE Validointipalvelulla](#) ja linkityksiä komission [Linkage Checker -palvelulla](#). INSPIRE-sihteeristön on välittänyt tästä tietoa, laatinut ohjeita, pitänyt webinaareja ja neuvonut tiedontuottajia myös kahdenkeskisissä palavereissa. Materiaalit ja videotallenteet ovat saatavilla [Paikkatietojen yhteiskäyttö -sivuilla](#). Tarvittaessa ota yhteyttä [Inspire-sihteeristöön](#).

INSPIRE-toimeenpanoa tukevat Paikkatietoalustan palvelut/työt

Tiedon käyttäjille

- **Hakupalvelu**
 - Ontologioihin pohjautuva älykäs haku. Palvelun avulla ympäristödirektiivin raportointitiedot löytyvät jatkossa myös kansalliseen käyttöön.
- **Kyselypalvelut**
 - Rajapintapalveluita, jotka mahdollistavat paikkatietoaineistojen ja niiden osien kopioinnin käyttäjän omalle tietokoneelle. Tällä hetkellä saatavilla rakennukset, tulossa tilastointiyksiköt ja hallinnolliset rajat. Perustuu uuteen teknologiaan.

Tiedontuottajille

- **INSPIRE-validointipalvelu**
 - INSPIRE-validointipalvelun avulla voi tarkistaa, ovatko organisaation tietotuotteet, verkkopalvelut ja metatiedot INSPIRE-vaatimusten mukaisia.
 - Metatietoihin liittyvät validointitulokset saatavilla ajantasaisina
- **Luettelopalvelu**
 - Paikka koodiluettelojen arvoille ja niiden määrittelyille. Uusi, helppokäyttöisempi versio tulossa 2020.
- **Kyselypalvelut**
 - PTA hoitaa kuntien puolesta INSPIRE-velvoitteet rakennusten ja osoitteiden osalta, mikäli kunnat toimittavat datan

Paikkatietoalustan palvelut

Mitä hankkeessa saatiin aikaan? (Jani Kylmäaho)

- Palvelut
- Mistä löydän ohjeet?

Mitä seuraavaksi? (Panu Muhli)

GeoForum

Kysymyksiä työpajaan

1) GeoForum suhteessa Paikkatietoverkoston

- Mikä olisi paikkatietoverkoston rooli ja toimintatavat jatkossa?
 - Voiko Paikkatietoverkosto sulautua täysin GeoForumiin?
- Onko paikkatietoverkoston tehtäviä, jotka eivät sovi GeoForumiin?
 - INSPIRE-työn rooli ja paikka jatkossa?

2) GeoForum suhteessa seuroihin ja yhdistyksiin

- Mikä olisi seurojen ja yhdistysten rooli suhteessa GeoForumiin?
 - Meillä on muutamia rekisteröityjä yhdistyksiä alalla, joilla on pitkä historia – voiko GeoForum tarjota sateenvarjon, jonka alla tällainen toiminta voi jatkua?
- Miten säilyttää nykyisten toimijoiden identiteettiä GeoForumissa?
- Miten seurat ja yhdistykset tulisivat mukaan toimintaan, miten niiden jäsenmaksut käytettäisiin?

3) GeoForumissa toiminta

- Minkä tyyppistä toimintaa tarvittaisiin?
- Mikä voisi olla pysyvää toimintaa?
- Tarvitaanko strategiatyötä jatkossakin?
- Mikä voisi olla ”projektiluontoista” toimintaa?
- Miten nimetä nämä eri toimintatavat (toimikunta, SIG, jaos,)
- Tarvitaanko aluetoimintaa Tanskan ja Norjan tapaan?

Paikkatietoverkoston vuosikokous

**Ehdotus toimintasuunnitelmaksi
vuodelle 2020**

Paikkatietoverkoston vuosikokous 12.12.2019

Asialista

1. Kokouksen järjestäytyminen

- Kokouksen puheenjohtajan valinta
- Asialistan hyväksyminen

2. Kuluneen vuoden toiminta

- Vuoden 2019 kärkiteemat
- Viestintä

3. Verkoston toimintasuunnitelma 2020

- Tehtävät ja toiminnan fokus
- Kärkiteemat vuodelle 2020
- Viestintä
- Toimintasuunnitelman tarkistaminen ja hyväksyminen

4. Vastuuhenkilöiden valinta

- Ehdotukset verkoston puheenjohtajaksi ja puheenjohtajan valinta
- Ehdotukset varapuheenjohtajiksi (kärkiteemojen vetäjät) ja varapuheenjohtajien valinta

5. Muut asiat

2. Kuluneen vuoden toiminta

- Yhteistyötä kahden kärkiteeman tiimoilta
 - Tilasto- ja paikkatietoyhteistyön edistäminen
 - Paikkatiedon koulutus ja osaaminen
- Tiedotusta INSPIRE-sihteeristön järjestämistä koulutuksista
- Paikkatietoverkoston uutiskirjeet tehty helmikuussa ja syyskuussa, vuoden viimeinen ilmestyy joulun alla
- Paikkatietoverkoston ohjausryhmä on kokoontunut Kimmo Soukin johdolla

Mitä ovat kärkiteemat?

Kärkiteemojen avulla verkoston toimintaa fokusoidaan tiettyihin aihealueisiin toimintavuoden aikana

Kärkiteemoista voidaan järjestää esimerkiksi seminaareja, keskustelutilaisuuksia, kannanottoja, viestintäkampanjoita, uutiskirjeitä ja muuta viestintää

Kärkiteeman ”organisaation” muodostavat teeman vastuhenkilö ja sihteeri sekä kaikki aiheesta kiinnostuneet verkoston jäsenet. He laativat kärkiteeman tarkennetun toimintasuunnitelman vuoden 2020 alussa.

Maanmittauslaitoksen INSPIRE-sihteeristö tukee kärkiteemojen toimintaa mm. toimimalla sihteereinä ja laatimalla verkoston uutiskirjeet

Kärkiteemoille ei varattu rahoitusta

Vuoden 2019 kärkiteemat:

Paikkatiedon koulutus ja osaaminen

- Kärkiteema käynnistynyt vuonna 2017
- Puheenjohtajat vuonna 2019: Tuuli Toivonen (Helsingin yliopisto) ja Niina Käyhkö (Turun yliopisto)

Toiminta vuonna 2019:

- Paikkatietoalan tutkimus- ja koulutusinfrastruktuurin kehittäminen oGIIR-rahoituksen sekä FIUGINET- ja Tulanet-verkoston kautta
- Yhteistyö lukioiden kanssa paikkatietotaitojen lisäämiseksi
- Geoportti-palvelun käyttöön ja kehittämiseen liittyvien työpajojen järjestäminen yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa
- Lukion paikkatieto-opetuksen kehittäminen käytännön läheisemmäksi ”Mapathon-hengessä”
- Geoinformatiikan koulutuksen esittely FLIC:n kevättapahtumassa

Vuoden 2019 kärkiteemat:

Tilasto- ja paikkatietoyhteistyön edistäminen

- Kärkiteema käynnistynyt vuonna 2018
- Puheenjohtajat vuonna 2019: Pasi Piela, Tesmi Laakso ja Rina Tammisto (Tilastokeskus)

Toiminta vuonna 2019:

- Verkoston aktivointi kärkiteeman toimintaan
- Yhteisten tavoitteiden kartoitus ja kirjaaminen
- Toimintasuunnitelman laatiminen
- Tavoitteiden toteuttaminen sovitun työnjaon mukaisesti
- Verkoston ehdotusten laatiminen jatkotoimenpiteiksi

3. Verkoston toimintasuunnitelma

- Tehtävät
- Toiminnan fokus
- Kärkiteemat vuodelle 2020
- Tiedottaminen
- Toimintasuunnitelman tarkistaminen ja hyväksyminen

Paikkatietoverkoston tehtävät

Paikkatietoverkosto...

- 1) kannustaa ja aktivoi paikkatietoalan osapuolia yhteistyöhön
- 2) tukee uuden toimintamallin selvittämistä paikkatietoalan verkostojen yhteistyön tehostamiseksi
- 3) pyrkii lisäämään vaikuttavuuttaan kasvattamalla näkyvyyttään ja jäsenmääräänsä
- 4) seuraa paikkatietopoliittisen selonteon toimeenpanoa ja jakaa tietoa sen etenemisestä.

Paikkatietoverkoston tehtävät

- 5) seuraa kansallisen palveluarkkitehtuurin kehittymistä ja edistää sitä paikkatiedon näkökulmasta
- 6) seuraa paikkatiedon näkökulmasta julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurityötä ja osallistuu paikkatiedon viitearkkitehtuurin soveltamisen tukemiseen
- 7) seuraa ja jakaa tietoa digitalisaation edistämiseen tähtäävistä hallituksen hankkeista, jotka liittyvät paikkatiedon tuottamiseen, jalostamiseen, jakeluun ja hyödyntämiseen
- 8) jakaa tietoa INSPIRE-direktiivin toimeenpanosta, kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin kehittämisestä ja hyödyntämisestä sekä yleisesti paikkatietoalaan liittyvistä kysymyksistä

Toiminnan fokus

- Vuosittaiset kärkiteemat
- Tiedottaminen
 - Verkoston sähköpostilista
 - Paikkatietoikkuna, somekanavat
 - Paikkatietoverkoston katsaukset
- Ohjausryhmän seurantatyö

Ehdotukset vuoden 2020 kärkiteemoiksi

- **Tilasto- ja paikkatietoyhteistyön edistäminen**
- **Yhteentoimivat rakennetun ympäristön tiedot**
- **Paikkatiedon koulutus ja osaaminen**
- **Paikkatietopoliittisen selonteon toimenpiteiden seuraaminen ja edistäminen**

Tilasto- ja paikkatietoyhteistyön edistäminen

Konkreettiset tavoitteet

- Tilastoinnin aluejaot
 - Verkoston näkemys, tarvitaanko nykyisten aluejakojen rinnalle uusia, paikkatietopohjaisia aluejakoja (vastuu Tilastokeskuksella)
 - Tarvelähtöinen tarkastelu ja mahdollisten kehittämiskohteiden tunnistaminen, uusien aluejakojen testaaminen, eri tiedontuottajien roolien määrittely aluejakojen tuottamisessa.
- Paikkatiedot ja tilastot -kansainväliset hankkeet ja yhteisöt
 - Esim. SSW2, IGALOD, OGC TJS, UNGGIM, SDG) -yhteys ja merkitys kansallisiin hankkeisiin ja organisaatioiden väliseen työnjakoon. Verkoston näkemys, miten tilasto- ja paikkatietoalan yhteistyötä voidaan hyödyntää kansallisissa hankkeissa, esim. PTA:ssa (vastuu maa- ja metsätalousministeriöllä)
 - Kehittämiskohteiden tunnistaminen, tekninen pilotointi (PoC:t), mahdollisesti projektiehdotuksia
 - 2-3 kansallista pilottitoteutusta SDG-indikaattoreista aie- tai suunnitelmatasolle (osallistuvat organisaatiot, tietolähteet ja -mediat, metodit) ja vastaavasti mahdolliset EU-yhteishankkeet, joille tuotetaan lähtötiedot ja suuntaviivat
- Verkoston esille nostamat muut tavoitteet

Toiminta 2020-2021

- Panostetaan kestävä kehityksen indikaattorien tuottamiseen eräiden vaativampien osalta sekä indikaattorien keskinäisriippuvuuksien avaamiseen
- Aluejakojen kehittämistä tarkastellaan tarpeen mukaan.
- Myös muualla tapahtuvan, Maankäyttöluokitukseen liittyvän kehitystyön seuraaminen.

Ehdotus kärkiteeman puheenjohtajistoksi:

Pasi Piela, Tilastokeskus (vastuu)

Tesmi Laakso, Tilastokeskus

Esa Tiainen, Maanmittauslaitos (vastuu, siht.)

Timo Aarnio, Maanmittauslaitos

Rina Tammisto, Tilastokeskus

Yhteentoimivat rakennetun ympäristön tiedot

Konkreettiset tavoitteet

- Rakennetun ympäristön tietorakenteiden yhteentoimivuutta on edistetty viime vuosina mm. KiraDigi- ja Paikkatietoalusta-hankkeissa.
- Nyt yhteentoimivuutta edistämään ollaan perustamassa Rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuusryhmä, jonka toiminta käynnistyy loppuvuonna 2019.
- Seuraavien vuosien aikana rakennettava uusi valtakunnallinen rakennetun ympäristön rekisteri ja tietoaalusta, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset jatkossa tukeutuvat, edellyttää yhteentoimivia tiedon määrittämiä.

Toiminta 2020-2021

- Kärkitemassa edistetään rakennetun ympäristön tietojen saattamista yhteen toimivaan muotoon kokoamalla paikkatietoalan eri asiantuntijat osaksi yhteen toimivuus työtä sekä tunnistamalla teemaan liittyviä konkreettisia kehittämistarpeita.

Ehdotus kärkiteman puheenjohtajistoksi:

- *Sakari Jäppinen, ympäristöministeriö (vastuu)*
- *Minna Perähuhta, ympäristöministeriö*
- *Lena Hallin-Pihlatie, Maanmittauslaitos (siht.)*

Paikkatiedon koulutus ja osaaminen

Tavoite

- Paikkatietoalan koulutuksen ja tutkimuksen kehittäminen yhteistyössä FIUGINET-verkoston kanssa

Toiminta 2020

- Osaamisen tunnistaminen ja kehittäminen Geoportti-palvelun kautta
- Koulutuksen järjestäminen Geoinformatiikan tutkimuspäivillä
- Skills development-materiaalinen kerääminen edelleen
- Tiedon jakaminen alan koulutuksesta ja tutkimuksesta FIUGINET:n kautta
- Tapahtuma paikkatieto-taitojen uudenlaisten koulutusratkaisujen tunnistamiseksi
- Mapathon-menetelmän kehittäminen lukioihin ja yliopistoihin sopivaksi yhteistyömalliksi
- Paikkatietoalan täydennyskoulutuksen mallien kehittäminen

Ehdotus kärkiteeman puheenjohtajistoksi:

- *Niina Käyhkö, Turun yliopisto (vastuu)*
- *Tuuli Toivonen, Helsingin yliopisto*
- *Riikka Kivekäs, Maanmittauslaitos (siht.)*

Paikkatietopoliittinen selonteko

Konkreettiset tavoitteet

Toiminta 2020

- Kärkiteema seuraa selonteon toimeenpanoa ja tarvittaessa osallistuu toimeenpanon valmisteluun

Ehdotus kärkiteeman puheenjohtajistoksi:

- *Mari Laakso, MMM (vastuu)*
- *Hanna Horppila, Maanmittauslaitos (siht.)*

Viestintä

Tavoitteena on jakaa tietoa:

- INSPIRE-direktiivin toimeenpanosta
- kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin kehittämisestä ja hyödyntämisestä
- yleisesti paikkatietoalaan liittyvistä aiheista
- INSPIRE-sihteeristön koulutuksista
- verkoston toiminnasta (kärkiteemat)

Tule mukaan seuraamaan:

- Tilaa Paikkatietoverkoston katsaus
- Liity sähköpostilistalle

<https://www.maanmittauslaitos.fi/kartat-ja-paikkatieto/paikkatietojen-yhteiskaytto/osallistu>

4. Vastuuhenkilöiden valinta

Verkoston puheenjohtaja

Varapuheenjohtajat eli kärkiteemojen puheenjohtajat

Sihteeristö

5. Muut asiat

...

Kiitos osallistumisesta!